

PRIPRAVNOST I REAGOVANJE NA INFEKCIJU NOVIM KORONA VIRUSOM (COVID-19)

Privremeni tehnički dokument UNFPA

Posljednje podatke možete vidjeti na internet stranici Svjetske zdravstvene organizacije za COVID-19: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>

2. Seksualno i reproduktivno zdravlje i prava: Potrebe za modernom kontracepcijom i drugim medicinskim sredstvima, uključujući sredstva za prevenciju, zaštitu i reagovanje na COVID-19

Ključne poruke

Osnovne poruke

- Sredstva moderne kontracepcije, uključujući kratkodjelujuća, dugodjelujuća sredstva i hitnu kontracepciju, informacije, savjeti i usluge u ovoj oblasti spašavaju život i treba da budu dostupna i pristupačna za vrijeme odgovora na pandemiju COVID-19.
- Moderna kontracepcija i sredstva za ličnu higijenu, uključujući uloške su od suštinskog su značaja za zdravlje adolescentkinja i ženanihovo osnaživanje i ostvarivanje seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava jer ove skupine mogu biti nesrazmjerno pogođene pandemijom.
- Pandemija utiče na lance snabdijevanja. Zatvaranje granica i ograničavanje isporuke robe negativno utiče na uvoz, dostupnost i distribuciju kontraceptivnih sredstava, osnovnih lijekova za zaštitu zdravlja trudnica i porodilja i drugih osnovnih lijekova, uključujući antiviralne lijekove u zemlji. To bi moglo imati posljedice opasne po život i negativno uticati na ostvareni uspjeh u obezbjeđivanju univerzalnog pristupa uslugama za zaštitu seksualnog i reproduktivnog zdravlja, u što spada i pristup modernim kontraceptivnim sredstvima, zaštiti zdravlja majke i djeteta, kao i antiviralnim lijekovima za HIV.

Pomoć u koordinaciji, učešću i konsultacijama

- Promovisati partnerstvo javnog i privatnog sektora i mobilisati privatni sektor da se uključi u napredne programe društvene odgovornosti (npr. isporuka sanitarnih artikala, medicinske opreme).
- Podržati i zalagati se za saradnju među zemljama po principu „Jug - Jug“ i „Triangularne“ saradnje u pogledu pripravnosti i reagovanja na pandemiju sa ciljem razmjene dobre

prakse, tehničke pomoći i ljudskih resursa.

Šta UNFPA radi po ovom pitanju

- Udvostručiti napore da se obezbijedi nabavka, adekvatna administracija i distribucija potrebnih proizvoda za zaštitu seksualnog i reproduktivnog zdravlja u zemlji (moderna kontraceptivna sredstva, zaštita zdravlja majke i djeteta, antiviralni lijekovi za HIV), uključujući komplete za pružanje usluga u oblasti reproduktivnog zdravlja u vanrednim situacijama, zajednički pripremljene od strane agencija UN-a za humanitarne svrhe.
- Nastaviti sa ulaganjima u lanac snabdijevanja za zaštitu seksualnog i reproduktivnog zdravlja, uključujući adekvatan prostor za čuvanje i skladištenje proizvoda za zaštitu seksualnog i reproduktivnog zdravlja.
- Razmotriti mogućnost obezbjeđivanja zaštitne odjeće, lične zaštitne opreme za zdravstvene radnike (rukavice, maske, mantili, sapun, sredstvo za dezinfekciju ruku, itd.) za kliničko zbrinjavanje pacijenata sa COVID-om 19. <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/infection-prevention-and-control>
- Razmotriti mogućnost obezbjeđivanja osnovnih higijenskih i sanitarnih proizvoda (npr. sanitarni ulošci, sapun, sredstvo za dezinfekciju ruku, itd.) za zdravstvene radnice, žene i djevojke, naročito one koje se nalaze u karantinu sa ciljem prevencije, skrininga i liječenja.
- Pratiti nivo zaliha kontraceptivnih sredstava u informacionom sistemu za logističko upravljanje (LMIS) i razmotriti mogućnost da se omogući veća popunjenost zaliha da bi se obezbijedila kontinuirana raspoloživost i adekvatne količine raznih kontraceptivnih sredstava.
- Obnoviti i inovirati upravljanje zalihama sa ciljem da se utvrde: trenutne zalihe (modernih kontraceptivnih sredstava, sredstava za zaštitu zdravlja majke i djeteta, lijekova za HIV, kompleta za reproduktivno zdravlje u vanrednim situacijama u kojima se nalaze kontraceptivna sredstva koja su odgovarajuće razvrstana, na primjer prema vrsti), zalihe u pripremi (na putu ili zalihe koje u određeno vrijeme treba da stignu na određeno mjesto), projekcije trenutne mjesečne potrošnje i angažovanje dobavljača sa ciljem da se sagledaju izvori i ograničenja u snabdijevanju, kao i potrebe za izmjenom planova distribucije.
- Koristiti nacionalni informacioni sistem i druge relevantne izvore podataka u koordinaciji sa relevantnim nacionalnim institucijama i postojećom koordinacionim mehanizmom u zemlji (na primjer, postojeći sistem prikupljanja i analize podataka).
- Preispitati i, po potrebi, inovirati procedure za distribuciju materijala korisnicima programa (za zemlje kojima UNFPA donira sredstva za zaštitu reproduktivnog zdravlja, uključujući kontraceptivna sredstva).
- Zalagati se i podržavati planiranje porodice uključujući razmak između trudnoća, uz adekvatno snabdijevanje modernim kontraceptivnim sredstvima i odgovarajućim savjetima kako bi se, u slučaju ograničenog pristupa redovnim uslugama, korisnicima omogućio nastavak korištenja kontracepcije.
- Podržati ministarstva zdravstva u obezbjeđivanju onlajn informisanja i savjetovanja o zaštiti reproduktivnog zdravlja, skrininga i kontracepciji posebno u zemljama sa visokim teretom COVID-19 (npr. putem mobilnih telefona: WhatsApp poruke i slično)
- Promovisati partnerstva sa privatnim zdravstvenim ustanovama sa ciljem pružanja

usluga savjetovanja i kontracepcije, kako bi se smanjilo opterećenje zdravstvenih ustanova u javnom sektoru.

- Promovisati usluge na nivou lokalne zajednice: primarne zdravstvene zaštite, distribucije lijekova i medicinskih sredstava i programa osnaživanja u zajednici
- Zalagati se za opšti tržišni pristup i unapređivati koordinaciju između javnih, neprofitnih i profitnih davalaca usluga, sa ciljem optimalnog korišćenja postojećih usluga i proizvoda kako bi se što bolje zadovoljile potrebe stanovništva.